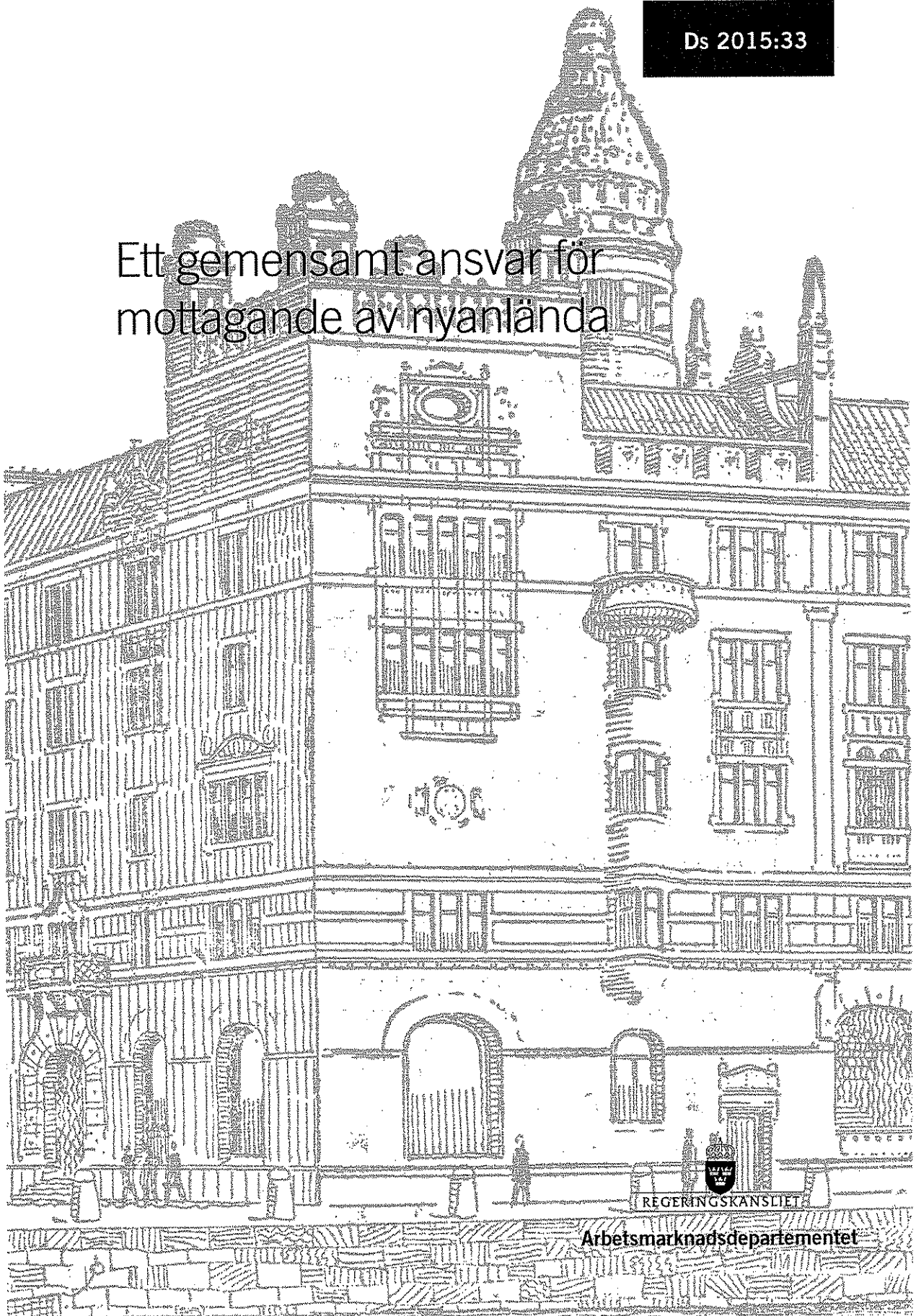

Ds 2015:33

Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

REGERINGSKANSLIET

Arbetsmarknadsdepartementet

Ds 2015:33

Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

REGERINGSKANSLIET

Arbetsmarknadsdepartementet

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Förslag till lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.....	7
3	Gällande ordning.....	9
3.1	Etableringen av vissa nyanlända invandrare	9
3.2	Mottagande av ensamkommande barn	13
3.3	Ersättning till individen.....	17
3.4	Ersättning till kommuner och landsting.....	19
3.4.1	Ersättning till kommuner för personer i Migrationsverkets mottagandesystem	19
3.4.2	Ersättning till landsting för personer i Migrationsverkets mottagningssystem	20
3.4.3	Ersättning till kommunerna för mottagande av nyanlända invandrare.....	21
3.4.4	Ersättning till landsting för insatser för nyanlända invandrare.....	24
3.5	Kommunernas ansvar i fråga om mottagande av nyanlända.....	25
3.6	Den kommunala självstyrelsen och proportionalitetsprincipen	28
3.6.1	Regeringsformen	28
3.6.2	Kommunallagen.....	31
4	Behov av förändring.....	33

4.1	Inledning	33
4.2	Mottagandet av nyanlända är ojämnt fördelat	34
4.3	Mottagandet av nyanlända är otillräckligt.....	36
4.4	Erfarenheter från försök att öka mottagandet.....	38
4.5	Ett gemensamt ansvar för flyktingmottagandet.....	39
5	Överväganden och förslag	41
5.1	En ny lag som leder till att alla kommuner tar ansvar	41
5.2	Lagens målgrupp.....	42
5.3	Anvisning	43
5.4	Sanktioner mot kommunerna bedöms inte nödvändiga	45
5.5	Beslut om anvisning ska inte kunna överklagas.....	46
5.6	Den kommunala självstyrelsen och proportionalitetsprincipen	47
5.7	Fördelning av mottagandet	49
5.7.1	Lagen kompletterar systemet med frivilliga överenskommelser	49
5.7.2	Fördelning genom läntal och kommunal.....	50
5.7.3	Prioritering av anvisningar.....	51
5.7.4	Överenskommelser om mottagande av nyanlända	52
5.7.5	Vissa ersättningar till kommunerna	53
5.8	Kommunersättningarna bör ses över	54
6	Ikraftträdande	55
7	Konsekvenser	56
7.1	Ekonomiska konsekvenser för staten	56
7.2	Ekonomiska konsekvenser för myndigheterna	58
7.3	Konsekvenser för kommunerna	59
7.4	Övriga konsekvenser	60

Ds 2015:33

8	Författningskommentar	63
----------	------------------------------------	-----------

1 Sammanfattning

Mottagandet av nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande i en kommun sker huvudsakligen genom att de nyanlända ordnar sitt boende på egen hand. De som inte ordnar boende på egen hand tas emot i kommuner efter frivilliga överenskommelser mellan kommunen och länsstyrelsen. Det mottagande som dessa överenskommelser leder till är inte tillräckligt för att möta det ökade behovet av kommunmottagande som följer av att allt fler flyktingar och andra skyddsbehövande beviljas uppehållstillstånd i Sverige.

Följden av det otillräckliga mottagandet är långa väntetider på kommunanvisning. Det innebär att många nyanlända blir kvar på anläggningsboenden under långa tidsperioder, vilket försenar etableringen. För att säkerställa att nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd snabbt kan påbörja etableringen på arbetsmarknaden och i samhällslivet föreslås i denna promemoria en ny lag som innebär att kommuner kan anvisas att ta emot nyanlända för bosättning oavsett om kommunen har en överenskommelse om mottagande eller inte.

Flyktingmottagandet är ett gemensamt ansvar för samhället. När alla kommuner är med och tar emot nyanlända kommer fördelningen av mottagandet bli mer proportionerligt i förhållande till kommunernas arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek och annat mottagande. Det bedöms leda till förbättrade förutsättningar för nyanländas etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.